

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

EOD technician/specialist, EstQF Level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
EOD technician/specialist, EstQF Level 4	4

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work

Demineerija EOD1, tase 4 töö on abistada meeskonda pommiohu, lahingumoonaohtu ja plahvatusohtu tõrjumisega seotud tegevustel; ta töötab juhendamisel. Demineerija EOD1 töötab meeskonnas ning tema töö eeldab suhtlemist kolleegide ja ameti- ning eraisikutega.

Lisaks demineerija EOD1-le on ka demineerija EOD2, demineerija EOD3, pommitehnik EOD3+ ja demineerimisinstruktori kutsed. Demineerijate pädevus kasvab vastavalt IMAS (International Mine Action Standard; vt lisa 1 - kutsestandardis kasutatud lühendid) maatriksile.

Demineerija EOD2, tase 4 töö on abistada leitud esemete ohutustaseme hindamisel ja määramisel, ohutult esemeid teisaldada.

Demineerija EOD3, tase 5 töö on tuvastada plahvatusohtlikku lahingumoonu ning hinnata leitud esemete ohutustaset, teha ohutustamise protseduure ja hävitada igasugust lahingumoonu.

Pommitehnik EOD3+, tase 5 on spetsialist, kelle töö on kahjutustada plahvatusohtlikke esemeid, kasutada eritehnikaid ja -oskusi lõhkeseadeldiste ja teiste improviseeritud lõhkematerjalide käitlemisel (vedelikud raketimootorites, vaesestatud uraaniga (Depleted Uranium) täidetud lahingumoon jne).

Demineerimisinstruktor, tase 6 on spetsialist, kelle töö on juhendamine, demineerimisandmete analüüs ja teadmiste edasiandmine.

Demineerija töötab kõrgendatud ohuga töökeskkonnas. Tema töökeskkonda mõjutavad füüsilised, keemilised, füsioloogilised ja psühholoogilised tegurid. Töö toimub nii väli- kui sisetingimustes ja nõuab füüsilist pingutust. Töötaja peab olema teadlik tööga kaasnevatest tervise- ja keskkonnariskidest. Töö on vaimselt ja emotsionaalselt pingeline, eeldab töötamist ka öösi, puhkepäevadel ja riigipühadel. Peamised ohud on plahvatustest ja kemikaalidest tulenevad vigastused, haigestumised ja töötraumad, võimalikud on mitmesugused bioloogiliste, keemiliste ning füüsiliste ja füüsiliste faktorite poolt tekitatud tervisekahjustused. Töötamisel on oluline täita tööohutuseeskirju ja kasutada isikukaitsevahendeid. Pommiülikonna kasutamine eeldab demineerijalt head füüsilist vormi.

Demineerija peamised töövahendid on kaitsevarustus, kaitsevahendid, lõhkematerjal, tulirelvad, erilaengud, metallidetektorid, pommirobot, sideseadmed, röntgeniapparaat, droon, abivahendid, pommikonteiner, mõõtevahendid.

Demineerija koolituse korraldamisel ja koolituskavade koostamisel lähtutakse rahvusvahelistest EOD (Explosive Ordnance Disposal) koolituspõhimõtetest ja ohutusreeglitust; sellest tulenevalt on kutse nimetuses ka akronüüm EOD.

A.2 Tasks

- A.2.1 Töö planeerimine, korraldamine ja juhtimine
- A.2.2 Lõhketöö tegemine
- A.2.3 Pommiohu tõrjumine
- A.2.4 Lahingumoonu ohu tõrjumine

A.2.5 Plahvatusohu tõrjumine
A.3 Professional preparation
Demineerija EOD1-I on keskharidus, kutseoskused on omandatud demineerija õppekavale vastaval koolitusel.
A.4 Most common occupational titles
Demineerija.
A.5 Regulations governing profession
Töötamiseks Päästeametis on nõutav kutse vastavalt päästeteenistuse seadusele ja selle rakendusaktidele. Demineerimiskeskusesse teenistusse asuv päästeametnik peab omandama demineerija EOD1 kutsestandardile vastava kvalifikatsiooni ühe aasta jooksul alates teenistusse võtmise päevast.
A.6 Relevant skills for the future
Oskus tegutseda keskkonnasäästlikult, mehitamata tehniliste vahendite kasutamise oskus, tehisintellekti kasutamise oskus.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation
Demineerija EOD1, tase 4, kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav nende kõigi tõendamine.
Hariduslikud nõuded
Kutse taotlemisel 1. Keskharidus 2. Kutseoskused on omandatud demineerija kutsestandardi nõuetele vastava õppekava tingimustele vastaval koolitusel.

B.2 General skills of EOD technician/specialist, EstQF Level 4
1. Kasutab oma tegevuses enda ja teiste tervist säästvaid tööviise, isikukaitsevahendeid ning järgib ohutusnõudeid. 2. Kasutab oma töös digiseadmeid algtasemel (vt lisa 2 – digipädevuste enesehindamisskaala). 3. Kasutab enese suuliseks või kirjalikuks väljendamiseks eesti keelt keeleseaduse ja selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt. 4. Kasutab oma valdkonnas kokkulepitud oskuskeele mõisteid ja termineid. 5. Kasutab oma töös ühte võõrkeelt (soovitavalt inglise keelt).

B.3 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.3.1 Töö planeerimine, korraldamine ja juhtimine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Arvestab oma tegevuses valdkonna töökorralduse ja struktuuriga. 2. Valmistab ette vahendid ennetus- ja teavitustööks vastavalt korraldustele.	
B.3.2 Lõhketöö tegemine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad 1. Abistab lõhkamiskohas meeskonda lõhketöö ettevalmistamisel ja ohuala piiramisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele. 2. Abistab meeskonda pommiohu tõrjumiseks tehtava lõhketöö tegemisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid.	

3. Abistab meeskonda lahingumoonu ohu tõrjumiseks tehtava lõhketöö tegemisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid; osaleb lõhkamiskoha järelkontrollis. 4. Abistab meeskonda lõhkeseadeldisest tuleneva ohu tõrjumiseks tehtaval lõhketööl vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid. 5. Abistab meeskonda eriotstarbelise lõhketöö tegemisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid.	
Teadmised 1. Plahvatuste tüübid ja parameetrid; plahvatuse mõju inimestele, rajatistele ja keskkonnale; plahvatuse mõju vähendamise moodused, kaitsemeetmed; signaalid lõhketööl; lõhketöö juhtimise protsess ja struktuur.	
B.3.3 Pommiohu tõrjumine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad 1. Pommiähvarduse korral abistab meeskonda varustuse ettevalmistamisel ja kontrollib objekti vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele. 2. Pommikahtluse korral abistab meeskonda varustuse ettevalmistamisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele. 3. Pommitehnilisel kontrollil abistab meeskonda varustuse ettevalmistamisel ja kontrollib objekti vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele. 4. Plahvatusjärgsel tööl abistab meeskonda varustuse ettevalmistamisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele.	
B.3.4 Lahingumoonu ohu tõrjumine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad 1. Käitleb laske- ja lahingumoonu ohutult vastavalt korraldustele. 2. Abistab meeskonda erivahendite ettevalmistamisel ja lahingumoonu või selle otsimisega seotud esmatoimingute tegemisel. 3. Abistab lõhkematerjalide ja lahingumoonuga saastatud ala ja selle ümbruse märgistamisel, arvestades ohtude eripäradega. 4. Abistab meeskonda lahingumoonust tuleneva CBRN-ohu tõrjumisel; valmistab ette ja kasutab CBRN kaitsevarustust.	
Teadmised 1. Laske- ja lahingumoonu liigid ja ehitus; lõhkelaengute liigid, paigaldamine.	
B.3.5 Plahvatusohu tõrjumine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad 1. Abistab meeskonda lõhkeseadeldisest tuleneva plahvatusohu tõrjumisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid. 2. Abistab meeskonda lõhkeseadeldisest tuleneva CBRN-ohu tõrjumisel; valmistab ette ja kasutab CBRN kaitsevarustust.	
Teadmised: 1) plahvatuste tüübid ja parameetrid.	

RECURRING COMPETENCES

B.3.6 Demineerija EOD1, tase 4 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad 1. Arvestab oma töös demineerimisega seotud juhiseid, valdkondlikke nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid jmt. 2. Annab isikutele abi kuni kiirabi saabumiseni või kuni nad saavad täielikumat ravi. 3. Osaleb sündmusjärgsel analüüsil. Õpib enda ja teiste kogemusest, võttes arvesse võimalikke probleeme, teavet selle kohta, mis meetodid toimivad jms. 4. Kontrollib oma töö kvaliteeti.	

Part C

GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	26-02042024-1.1/5k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Indrek Tõnson, Päästeamet Jaanis Otsla, Sisekaitseakadeemia päästekolledž Raido Taalmann, Päästeamet Arno Pugonen, Päästeamet Maret Valner, Päästeamet
3. Occupational qualification standard approved by:	Property and Personal Protection
4. No. of decision of Sectoral Council	30
5. Date of decision of Sectoral Council	02.04.2024
6. Occupational qualification standard valid until	01.04.2029
7. Occupational qualification standard version no.	5
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	5411 Firefighters
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	EOD technician/specialist, EstQF Level 4
Finnish:	Miinaraivaaja
Russian:	Взрывотехник
C.3 Annexes	
Lisa 1 Kutsestandardis kasutatud lühendid	
Lisa 2 Digital competences - Self-assessment grid	